

Päiväys
5.9.2023

Diaarinumero
20068/03.04.04.04.20/2021

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

5.9.2023

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **12.9.2023**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 5.9.2023 nro 1097/2023, Voikosken vesivoimalaitoksen uuden voimalaitosyksikön ja kalatien rakentaminen, Kouvola ja Mäntyharju.

Luvan hakija

Oy Voikoski Ab

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **5.9.2023 – 12.10.2023** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **12.10.2023**.

05.09.2023

Dnro 20068/03.04.04.04.20/2021

Asia Vesivoiman hyväksikäyttö

Muutoksenhakija ja luvan hakija

Oy Woikoski Ab (nykyään Woikoski Oy)

Asian aikaisemmat vaiheet

Itä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt päätöksellään 11.5.2015 nro 26/2015/2 Oy Woikoski Ab:lle, nykyiselle Woikoski Oy:lle (jäljempänä myös hakija) vesilain mukaisen luvan uuden voimalaitosyksikön rakentamiseen Kouvolassa ja Mäntyharjulla. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 13.9.2016 nro 16/0185/2 hyläten hakijan valituksen muutoin kumonnut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräykset 7 ja 8 ja palauttanut asian kyseisten lupamääräysten osalta aluehallintovirastolle uudelleen ratkaistavaksi. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 8.2.2018 taltionumero 518 hylännyt hakijan valituksen Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä. Kumoamisen ja palauttamisen perusteena oli se, että asiaa ratkaistaessa ei ollut riittävää selvitystä juoksutusta koskevien lupamääräysten asettamiseksi.

Päätös, josta valitetaan

Itä-Suomen aluehallintovirasto 10.12.2020 nro 100/2020

Aluehallintovirasto on poistanut hakijan Woikosken vesivoimalaitoksen uuden voimalaitosyksikön ja kalatien rakentamista koskevasta päätöksestään 11.5.2015 nro 26/2015/2 Vaasan hallinto-oikeuden kumoamat lupamääräykset 7 ja 8 ja antanut uudet lupamääräykset 7, 7 a ja 8. Uudet lupamääräykset 7 ja 7 a kuuluvat seuraavasti:

Juoksutuksia koskevat määräykset

7. Vähimmäisjuoksutus voimalaitokselta tai säännöstelypadolta on 8 m³/s, mikäli se muiden juoksutusehtojen puolesta on mahdollista ja jos se voidaan toteuttaa alittamatta Sarkaveden vedenkorkeudelle asetettua alarajaa. Vanhaa vesivoimalaitosyksikköä saa käyttää yhtä aikaa uuden vesivoimalaitosyksikön kanssa vain, kun virtaama vesistöissä Woikoskella on suurempi kuin uuden

vesivoimalaitoksen rakennusvirtaama 40 m³/s. Vanhaa vesivoimalaitosyksikköä saa kuitenkin käyttää uuden voimalaitosyksikön huoltojen aikana sekä teknisten häiriötilanteiden ja hyhydeongelmien aikana.

Voimalaitoksen juoksutusta voidaan tehon tarpeen vaihtelujen mukaan muuttaa. Tehon tarpeen vaihtelusta johtuva Sarkaveden vedenkorkeuden alenema saa olla 1.5.-14.6. välisenä aikana enintään 2 senttimetriä vuorokaudessa ja vedenkorkeuden kokonaisuutos kalenteriviikon aikana ±10 senttimetriä. Muuna aikana tehon tarpeen vaihtelusta johtuva Sarkaveden vedenkorkeuden alenema on pyrittävä pitämään vuorokaudessa 3 senttimetrissä ja vedenkorkeuden kokonaisuutos kalenteriviikon aikana ±14 senttimetrissä. Tätä suurempia vedenkorkeuden muutoksia sallitaan 1.9.-30.4. välisenä aikana enintään kahdeksan kalenteriviikon ajalla ja tällöin vedenkorkeuden alenema Sarkavedessä saa olla vuorokaudessa enintään 14 senttimetriä ja kalenteriviikon aikana enintään ±28 senttimetriä.

Vedenkorkeuden säätelyssä ja juoksutusten muutoksissa vuorokauden sisällä on vältettävä suuria eroja. Muutokset juoksutuksessa on tehtävä hitaasti ja siten, että ero juoksutusmäärissä yhden vuorokauden sisällä on korkeintaan 1,5 -kertainen eri vuorokauden aikojen välillä. Muutoinkin vedenkorkeuden säätely ja juoksutusten muutokset on tehtävä niin, ettei muutoksista aiheudu vahinkoa.

Juoksutusrajoista voidaan poiketa voimalaitosten huolloista, teknisistä häiriöistä tai hyhydeongelmista johtuen. Säännöstely toteutetaan muilta osin Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 24.1.1997 nro 3/97/1 mukaisesti.

7 a. Voikosken uuden voimalaitosyksikön luvan haltijan on toimitettava lupaviranomaiselle uusi hakemus juoksutusta koskevien lupamääräysten tarkistamiseksi kuuden (6) vuoden kuluessa voimalaitosyksikön käyttöönotosta. Lupamääräysten tarkistamisen yhteydessä on esitettävä selvitys toteutuneesta säännöstelystä ja sen vaikutuksista luonnonolosuhteisiin ja virkistyskäyttöön sekä mahdollinen ehdotus juoksutus- ja tarkkailumääräyksiksi.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluja

Nykyisin Voikosken vesivoimalaitoksen koko sähköntuotanto hyödynnetään suoraan hakijan omistamalla ilmakaasutehtaalla. Hakijalle on 11.5.2015 myönnetty lupa uuden voimalaitoksen rakentamiseksi. Uusi voimalaitos mahdollistaa sähkön myynnin pörssiin. Tämä edellyttää tuotannon lyhytaikaista säätöä, jossa tavanomaisesta juoksutuksesta poikkeamalla suurempi tuotanto voidaan ajoittaa korkeamman sähkönhinnan aikaan.

Sähkön tuoton lyhytaikaissäädön edellytyksenä on, että Sarkaveden vedenkorkeuteen sallitaan muutoksia lyhyellä aikavälillä. Muutokset saattavat

olla tavanomaista suurempia vuorokauden sisällä. Vedenkorkeuden vaihtelusta voi aiheutua haittaa vesistön virkistyskäytölle, rannan käytölle ja luonnonolosuhteille. Vedenkorkeuden vaihtelusta voi olla haittaa myös alueen vesilintujen, erityisesti Juolasvesi-Sarkavedellä esiintyvän kuikan pesinnälle.

Keväällä ja alkukesästä vesilintujen pesintäaikana voimalaitoksen lyhytaikaissäännöstelyä on rajoitettu siten, ettei suuria lintujen pesinnälle haitallisia vedenkorkeudenmuutoksia sallita. Haittoja on minimoitu myös määräämällä juoksutussäännössä enimmäisvaihteluista vuorokausi- ja viikkotasolla. Vedenkorkeuden vaihtelua on lisäksi rajoitettu virkistyskäyttökaudella muuta aikaa enemmän.

Virtaamamuutokset ja vedenkorkeuden vaihtelu voimalaitoksen alapuolella voivat aiheuttaa haittaa kalastolle. Haitat voivat ilmetä kalojen käyttäytymisessä ja hakeutumisessa alueelle. Virtausten äkillinen muuttuminen saattaa aiheuttaa ongelmia vaelluskalojen lisääntymiseen, Voikosken rakennettavan kalatien toimintaan ja haitata alueella harjoitettavaa vapaa-ajankalastusta. Haittojen välttämiseksi on juoksutussäännössä annettu vähimmäisjuoksutusta koskeva määräys, määräys vuorokauden sisäisestä vedenkorkeuden enimmäismuutoksesta sekä määräys vuorokauden sisällä tapahtuvasta sallitusta virtaaman muutoksesta.

Juoksutukset on määrätty tehtäväksi ensisijaisesti uuden vesivoimalaitoksen kautta. Uusi vesivoimalaitos ja kalatie sijoittuvat Voikoskessa samalle rannalle. Kalatien toimivuuden kannalta on eduksi, että juoksutukset tapahtuvat uudelta voimalaitokselta.

Lupamääräyksessä on annettu tehonsäädöstä aiheutuva veden korkeuden enimmäismuutos vuorokausi- ja viikkotasolla. Vedenkorkeuden vaihtelun rajoittaminen määräystä vastaavasti vähentää hankkeesta luonnontaloudelle, virkistyskäytölle tai muulle vesistön- ja rannankäytölle aiheutuvaa haittaa. Haittojen minimoimiseksi vedenkorkeuden vaihtelua on rajoitettu erityisesti Juolasvesi-Sarkavedellä pesivän kuikan pesintäaikana (1.5.– 15.6).

Hakemuksen mukaan uuden voimalaitoksen juoksutukset on tarkoitus toteuttaa siten, että Sarkaveden vedenkorkeudet pysyvät pääasiassa nykyisenä. Sarkaveden vedenkorkeus on viime vuosina lähes koko vuoden aikana pysynyt samana tai muuttunut enintään 3 senttimetriä peräkkäisinä päivinä. Tämän perusteella lupamääräyksissä vuorokautiseksi vedenkorkeuden enimmäisalenemaksi on määrätty 3 senttimetriä. Viikkotason enimmäismuutokseksi määrätty 14 senttimetriä perustuu arkipäivien aikana tapahtuvaan tyypillisen säännöstelytilanteen enimmäisalenemaan. Määräys mahdollistaa voimalaitoksen normaalissa käyttötilanteessa vedenkorkeuden palauttamisen viikonlopun aikana lähtötasolle. Tutkimusten mukaan järvien vedenkorkeuden vaihtelusta koetaan aiheutuvan vähäistä suurempaa haittaa, mikäli vedenkorkeus vaihtelee virkistyskäyttökaudella vähintään

20 senttimetriä. Lupamääräyksissä on huomioitu vedenkorkeuden vaihtelun pysyminen virkistyskäytön kannalta haitattomana.

Tehonsäädöstä johtuvia suurempia vedenkorkeuden muutoksia Sarkavedessä sallitaan rajoitetusti. Tämä mahdollistaa voimalaitoksen tehokäytön korkeamman sähkönhinnan aikaan. Vedenkorkeuden vaihteluja on kuitenkin lupamääräyksellä rajattu siten, että ne eivät ylitä vuosina 1997–2018 havaittuja vuorokausi- (14 cm) ja viikkotason (28 cm) enimmäismuutoksia. Virkistyskäyttökaudella (15.6.-31.8.) vedenkorkeuden suurempaa vaihtelua ei sallita virkistyskäytölle ja rantojen käytölle aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.

Voimalaitoksen alapuolella virtaamamuutoksista ja vedenkorkeuden vaihteluista aiheutuvien kalataloudellisten haittojen ehkäisemiseksi on lupamääräyksellä rajoitettu vuorokauden sisäisessä säädössä tapahtuvan muutoksen suuruutta. Vuorokauden sisällä päiväaikaisen ja yöaikaisen juoksutuksen välinen sallittu ero on 1,5-kertainen.

Päätöksessä on määrätty, että luvan haltijan on saatettava juoksutuksia koskevat lupamääräykset lupaviranomaisen tarkistettavaksi viimeistään kuuden vuoden kuluessa voimalaitoksen käyttöönotosta. Samalla on toimitettava selvitys toteutuneesta säännöstelystä ja sen vaikutuksista luonnonolosuhteisiin ja virkistyskäyttöön, koska lupaa myönnettäessä lyhytaikaisäännöstelyn vaikutuksista ja mahdollisista haitoista niihin ei ole täyttä varmuutta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Hakija on vaatinut, että lupamääräys 7 a kumotaan ja lupamääräys 7 muutetaan kuulumaan seuraavasti:

7. Vähimmäisjuoksutus voimalaitokselta tai säännöstelypadolta on $8 \text{ m}^3/\text{s}$, mikäli se muiden juoksutusehtojen puolesta on mahdollista ja jos se voidaan toteuttaa alittamatta vedenkorkeudelle asetettua alarajaa.

Riippumatta siitä käytetäänkö uutta vesivoimalaitosyksikköä yksin tai yhdessä vanhan voimalaitoksen kanssa on voimalaitosta käytettäessä noudatettava Sarkaveden vedenkorkeudesta annettuja vesioikeudellisia päätöksiä. Sarkaveden vedenkorkeus on pyrittävä pitämään Itä-Suomen vesioikeuden päätöksessä nro 3/97/1 määrättyjen murtoviivojen sisäpuolella.

Alimmillaan Sarkavesi voi olla 1.12. – 31.3. välisenä aikana tasolla NN + 79,00 m ja korkeimmillaan 15.4. – 15.5. välisenä aikana tasolla NN + 79,65 m. Kesäaikaan 1.5. – 31.10. välisenä aikana Sarkaveden vedenkorkeus on kuitenkin pyrittävä pitämään tason NN + 79,10 yläpuolella.

Voimalaitoksen juoksutusta voidaan tehon tarpeen vaihtelujen mukaan muuttaa, kuitenkin niin, että vedenkorkeuden muutos Sarkavedessä saa olla vuorokaudessa enintään 0,15 m ja kalenteriviikon aikana enintään 0,45 m. Tyypillisellä hakemussuunnitelman mukaisella vuorokausi- ja viikkotason

säädöllä vedenkorkeus vaihtelee edellä mainittuja muutoksia merkittävästi vähemmän.

Juoksutusrajoista voidaan poiketa teknisistä häiriöistä tai hyydeongelmista johtuen.

Vedenkorkeuden säätely ja juoksutusten muutokset on tehtävä niin, ettei muutoksista aiheudu kenellekään vahinkoa.

Perusteluinaan hakija on muun muassa esittänyt, että lupamääräys 7 on oikeudellisesti perusteeton ja osaltaan heikentää luvanhaltijan mahdollisuutta tuottaa kannattavasti omistamillaan voimalaitoksilla sähköä. Hankkeessa ei ole kyse pelkästään kalatien rakentamisesta, vaan pääasiassa kyse on voimantuotantohankkeesta, jonka toimintaedellytyksiä ei tule rajoittaa tarpeettomilla määräyksillä. Hankekokonaisuus joka tapauksessa merkittävästi parantaa vesistön nykyistä kalataloudellista tilaa. Taloudellisista seikoista johtuen hanketta ei voida toteuttaa yksin kalataloudellisin perustein.

Voimantuotanto tapahtuu jatkossa pääosin uudella voimalaitosyksiköllä, mutta päätösvallan siitä kummalla voimalaitosyksiköllä ja/tai millä turbiineilla sähköä kulloinkin tuotetaan, tulee säilyttää voimalaitosyrittäjällä.

Vuorokautiset ja viikoittaiset vedenkorkeuden muutokset on aluehallintoviraston päätöksessä rajattu aivan liian tiukoiksi. Mikäli tyypillinen vedenpintojen vaihteluväli asetetaan lupamääräyksellä myös vedenpintojen maksimivaihteluväliksi, niin rajoitusten johdosta menetetään uuden voimalaitosyksikön tarjoamat edut ja koko hankkeen mielekkyys häviää.

Hankkeen toteutusedellytyksenä olevaa tehonsäätöä ei voida toteuttaa, jos koneistovirtaamien muutoksia rajoitetaan lupamääräyksillä. Voimalaitoksen juoksutusmuutokset eivät ole syy-seuraussuhteessa alapuolisen vesistön pinnanvaihteluihin tai vesistön vedenlaatuun. Tämän vuoksi koneistovirtaamia koskevat rajoitukset ovat hankkeesta aiheutuvien muutosten kannalta epäolennaisia. Sen sijaan voimalaitoksen toiminnan kannalta juoksutusten rajoitukset ovat kohtalokkaita, koska yhtä aikaa vedenpinnan vaihteluja koskevien rajoitusten kanssa niiden yhteisvaikutuksesta voimalaitoksen tehonsäätö käy mahdottomaksi. Vedenkorkeus- ja virtaamamuutosten rajoittaminen yhtäaikaaisesti on kohtuuton vaatimus.

Aluehallintovirastolla ei ole asian jatkokäsittelyn yhteydessä ollut toimivaltaa määrätä luvanhaltijalle uusia lupamääräyksiä. Aluehallintovirasto on jo osittain kumotussa päätöksessä suorittanut hankkeen lupaharkinnan ja antanut muun muassa kalatien rakentamista, juoksutuksia sekä sen tarkkailua samoin kuin päätöksen tarkistamista koskevat lupamääräykset. Mikäli myös juoksutusmääräykset olisi haluttu tarkistettavaksi olisi ne ehdottomasti tullut käsitellä siinä yhteydessä, kun suoritettiin hankkeen lupaharkinta. Toisin sanoen asiasta olisi tullut lausua aluehallintoviraston 11.5.2015 antaman päätöksen nro 26/2015/2 yhteydessä.

Päätös on ristiriidassa hallinto-oikeudellisten periaatteiden kanssa ja sen lisäksi se on myös ”reformatio in peius” -kiellon vastainen, jota tulee soveltuvin osin noudattaa myös hallintolupia koskeviin menettelyihin. Tässä tapauksessa vain luvanhakija haki muutosta aluehallintoviraston 11.5.2015 antamaan päätökseen ja siitä huolimatta muutoksenhakua seuranneessa jatkokäsittelyssä aluehallintovirasto muutti päätöstä valittajan vahingoksi.

Vesilain säännösten perusteella toistaiseksi voimassa olevaa lupaa koskevassa lupapäätöksessä voidaan lupamääräys määrätä tarkistettavaksi vain sillä edellytyksellä, että tarkistaminen olisi tarpeen hankkeesta aiheutuvien merkittävien haittojen välttämiseksi. Nyt ei ole esillä tällainen tilanne. Kyseisen vesistönsosan vesivoimaa on jo lähes sadan vuoden ajan hyödynnetty sähköntuotannossa. Vesiympäristössä ei hankkeen johdosta tapahdu olennaisia muutoksia.

Merkittävin muutos on se, että rakennettava kalatie avaa kaloille uuden kulkuyhteyden Vuohijärven ja Voikosken yläpuolisen vesistön välille. Kyseistä muutosta nykyiseen ei voitane kuvailla merkittäväksi haitaksi. Päinvastoin moninaiskäyttöhankkeen toteuttamisen jälkeen voimantuotannosta aiheutuva vahinko vähenee nykyiseen verrattuna.

Juoksutusta koskevien lupamääräysten tarkistamisvelvoite aiheuttaa luvanhaltijalle suurta epävarmuutta koko hanketta kohtaan. Sitä paitsi lupapäätöksessä on kattavat tarkkailumääräykset, joiden perusteella vedenkorkeuksia ja virtaamia jatkuvasti tarkkaillaan.

Hakija on 1.2.2021 täydentänyt valitustaan lisäselvityksellä.

Hakija on 27.12.2021 täydentänyt valitustaan lisäselvityksellä.

Hakija on 29.6.2023 täydentänyt valitustaan lisäselvityksellä, jossa se on muun muassa korostanut, että Venäjän hyökkäys helmikuussa 2022 Ukrainaan, geopoliittinen tilanne ja korkeat energian hinnat ovat vahvistaneet tarvetta lisätä uusiutuvaan energiaan perustuvaa sähköntuotantoa ja hajauttaa sähköntuotantoa. Venäjän hyökkäyksen jälkeen Voikoski Oy:n riippuvuus omalla voimalaitoksella tuotetusta sähköstä on edelleen vain korostunut. Muuttunut energiapoliittinen tilanne edelleen vahvistaa tarvetta jatkaa sähköntuotantoa Voikoskella siten, että voimalaitoksella sallitaan myös hakijan esityksen mukainen kohtuullinen tehonsäätö.

Hakija on pyytänyt, että hallinto-oikeus varaa Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon ELY-keskuksille tilaisuuden antaa lausunto lisäselvityksen johdosta.

Lisäselvitykseen on liitetty Huoltovarmuuskeskuksen lausunto.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut luvan hakijan valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Mäntyharjun kunnassa ja Kouvolan kaupungissa.

Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomaiselle, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselle, Mäntyharjun kunnalle, Mäntyharjun kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Kouvolan kaupungille ja Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen luvan hakijan valituksesta. Mäntyharjun kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Kouvolan kaupunki eivät ole antaneet vastinetta.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on lausuntonaan valituksesta muun muassa esittänyt, että päätöksessä on annettu määräykset voimalaitoksen tehonsäätöön (lyhytaikaissäännöstelyyn) liittyen. Annetun määräyksen 7 mukaan säännöstely toteutetaan muilta osin Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 24.1.1997 nro 3/97/1 mukaisesti. Tämä päätös mahdollistaa nyt annetuista määräyksistä poikkeavat juoksutukset tilanteissa, joissa säännöstelyn ylä- tai alarajoja ei voida noudattaa.

Asia palautettiin aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi, jotta hakija voi toimittaa lyhytaikaissäännöstelyn toteuttamista ja sen vaikutuksia koskevan selvityksen uusia juoksutusmääräyksiä koskevan päätöksenteon pohjaksi. Toimivalta asiaa uudelleen ratkaistaessa kuuluu ensi asteena aluehallintovirastolle.

Määräys 7 a on annettu vesilain 3 luvun 20 §:n nojalla. Hakijan voimalaitoksella ei Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 24.1.1997 nro 3/97/1 mukaisesti ole voitu harjoittaa lyhytaikaissäännöstelyä. Nyt valituksenalaisella päätöksellä on annettu uudet juoksutusmääräykset, jotka sallivat lyhytaikaissäännöstelyn. Kyseessä on siis tästä näkökulmasta uusi lupa. Lyhytaikaissäännöstelystä yleisesti tiedetään, että sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia vesiympäristöön, muun muassa rantojen syöpymiseen, laiturirakenteisiin ja hyydeongelmiin. Tässä tapauksessa vaikutuksia voisi olla myös vesiluonnossa lintujen pesintään ja kalatien toimivuuteen. Näistä vaikutuksista ei lupaa myönnettäessä ole ollut varmuutta. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan vesilain 3 luvun 20 §:n mukainen luvan tarkistamisvelvoite on tarkoitettu juuri tällaisiin tilanteisiin.

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen patoturvallisuusviranomainen on antanut vastineen.

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on vastineenaan muun muassa esittänyt, että voimalaitoksen juoksutusten järjestäminen aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti on yleisen kalatalousedun, vesistön virkistyskäytön ja vesiluonnon kannalta kestävämpää kuin hakijan esittämässä ehdotuksessa lupamääräykseksi 7.

Hakijan ehdotuksen mukaisen lyhytaikaissäännöstelyn seurauksena virtausnopeus ja vedenkorkeus Voikosken voimalaitoksen alakanavassa vaihtelevat, mikä luo merkittäviä haasteita lohikalojen, kuten siian ja taimenen, elinkierrolle. Kudun onnistumisen kannalta on olennaista, että virtaamamuutokset tapahtuvat hitaasti ja virrannopeus pysyy lohikaloille riittävällä tasolla. Liian hidas virtausnopeus vaarantaa kutupesissä olevan mädin hapensaannin ja toisaalta virtaamapiikit voivat huuhtoa mennessään kutusoraa ja mätiä.

Juoksutuksen tulee tapahtua pääasiallisesti rakennettavaa kalatietä lähimmästä voimalaitoksesta, sillä voimalaitoksen virtaama houkuttelee kudulle nousevia vaelluskaloja. Mikäli käytössä ovat säännöllisesti sekä uusi että vanha voimalaitosyksikkö, päätyy kalatien suulle ennalta arvioiden vähemmän kalaa verrattuna tilanteeseen, jossa käytössä on normaalitilanteessa vain kalatietä lähin voimalaitosyksikkö. Molempien laitosyksiköiden säännöllinen käyttö edellyttää toimivia kalateitä molempien yksiköiden yhteyteen.

Hankkeen toteuttaminen aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti tuottaa hakijalle tiukemmista juoksutus- ja tarkkailumääräyksistä huolimatta huomattavaa taloudellista etua samalla turvaten alueen arvokkaan kalaston ja vesistön virkistyskäytön. Juoksutusehtojen tarkistamista koskeva lupamääräys 7 a on tarpeellinen, jotta juoksutukset saadaan säädettyä optimaalisiksi sekä voimalaitoksen toiminnan että vesistön muun käytön ja vesiluonnon kannalta.

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on vastineenaan muun muassa esittänyt, että voimalaitoksen käyttöä säätelevien määräysten antaminen on kalataloudelle aiheutuvan vahingon minimoimiseksi välttämätöntä, eikä laitoksen käyttötavan valintaa voi jättää yksinomaan toiminnanharjoittajan liiketaloudellisiin perusteisiin päätettäväksi. Yleisen kalatalousedun näkökulmasta oleellista on kalatien toimivuuden varmistaminen ja kohtuuttomien virtaamavaihteluiden estäminen voimalaitoksen alapuoleisella alueella.

Määräys vanhan ja uuden voimalaitoksen yhtäaikaisesta käytöstä on vesilain mukainen, tarpeellinen ja oikein perusteltu. Mikäli Voikosken uusi laitos rakennetaan vesitalousluvan mukaisesti, on kosken molemmilla rannoilla voimalaitos, joista kuitenkin ainoastaan itäisessä (uusi laitos) on kalatie. Juoksutus on siksi kalojen vaellusyhteyden varmistamiseksi välttämätöntä määrätä toteutettavaksi uuden laitoksen kautta, jolloin kalat hakeutuvat kalatien suun läheisyyteen.

Määräys vanhan voimalaitoksen käyttämisestä ainoastaan virtaaman ylittäessä uuden voimalaitoksen rakennusvirtaamaan mukailee hakijan voimalaitoksen rakentamisluvan käsittelyn yhteydessä ilmoittamaa laitosten käyttötapaa, jolle myös vesitalouslupa on annettu.

Luvassa on syytä antaa Sarkaveden vedenkorkeuden vaihtelua koskevat määräykset, koska hakijan käytössä olevien voimalaitosten rakennusvirtaama ja sitä kautta kyky vaikuttaa yläpuolisen altaan vedenkorkeuteen kasvaa oleellisesti nykyisestä. Juoksutusmäärien muutoksista on tarpeen antaa määräys, etteivät olosuhteet voimalaitoksen alapuolella äärevöidy kohtuuttomasti.

Mäntyharjun kunta on antanut vastineen.

Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Hakija on vastaselityksenään muun muassa esittänyt, että annetut määräykset, joissa vedenpinnan korkeuden vuorokautisia muutoksia rajataan muutamaa senttimetriin ja virtaaman muutosta 1,5 kertaiseksi estävät kannattavan sähköntuotannon ja määräykset ovat tietyissä virtaamatilanteissa keskenään ristiriitaisia.

Voimalaitosta ajetaan usein siten, että putouskorkeus maksimoidaan eli yläveden pintaa pidetään lähellä nykyisen säännöstelyluvan mukaista ylärajaa. Tulovirtaaman tällöin noustessa on virtaamaa myös voimalaitospadolla lisättävä vastaavasti, jotta Sarkaveden vedenpinta olisi vakaa eikä ylittäisi säännöstelyluvanmukaista ylärajaa.

Haasteellisten virtaamatilanteiden ratkaiseminen siten, että säännöstelypadon aukot avataan nopeasti täysin auki, johtaisi juoksutusvirtaamien muutoksia koskevien rajoitusten usein toistuvaan rikkomiseen ja aiheuttaisi suuria virtaamien hetkellisiä muutoksia padon alapuolisessa vesistössä. Aluehallintoviraston esittämää muutaman senttimetrin vuorokautista rajoitusta vedenpinnan muutoksissa on mahdotonta toteuttaa, koska se estää maltillisen tehonsäädön ja vaikeuttaa asianmukaisen varautumisen yläpuolisen vesistön virtaaman muutoksiin.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä, jonka korkein hallinto-oikeus pysytti, kumottiin juoksutuksia koskeva lupamääräys 7 ja vedenkorkeuksien ja virtaamien tarkkailua koskeva lupamääräys 8. Muita lupamääräyksiä ei sen sijaan ole kumottu. Aluehallintoviraston toimivalta jatkokäsittelyssä rajoittuu täten juoksutusmääräystä ja vaikutusten tarkkailua koskeviin lupaehtoihin. Sen sijaan aluehallintovirastolla ei ole toimivaltaa muuttaa muita jo aikaisemmin annettuja lupamääräyksiä tai antaa uusia lupamääräyksiä.

Yrittäjällä ei ole mitään mieltä investoida hankkeeseen, jonka lupa tulisi jo kuuden vuoden kuluttua tarkistaa.

Kalatalousviranomaisten vastineiden osalta hakija on muun muassa esittänyt, että hankkeen perimmäinen tarkoitus on tuottaa kotimaista, uusiutuvaa ja päästötöntä sähköenergiaa vesivoiman avulla. Hankkeen yhteydessä on tarkoitus rakentaa kalatie, mutta hankkeen lupamääräykset eivät voi perustua pelkästään kalatalouteen ja vesistön virkistyskäyttöön. Hanke on mahdollista toteuttaa vain, jos lupamääräykset sallivat tuotannon, jonka avulla voidaan toteuttaa myös maltillista lyhytaikaissäätöä. Väitteet hankkeen haitasta ovat perusteettomia ja vaarantavat sellaisenaan koko hankkeen toteuttamisen liiketaloudellisin perustein.

Merkintä

Tätä asiaa ratkaistaessa on ollut käsillä myös Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 11.5.2015 numero 26/2015/2 hakemusasiakirjat sekä Itä-Suomen vesioikeuden päätös 24.1.1997 numero 3/97/1.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Vesilain 2 luvun 7 §:n mukaan vesitaloushanke on toteutettava sekä vesivaroja ja vesialueita muutoin käytettävä siten, ettei siitä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta, jos hankkeen tai käytön tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahingolliseen seuraukseen verrattuna.

Vesilain 3 luvun 10 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtien mukaan lupapäätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset: 1) hankkeesta ja sen toteuttamisesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi siten kuin 2 luvun 7 §:ssä säädetään sekä 3) vesistön ja pohjavesiesiintymän tilan säilyttämistä varten tarpeellisista toimenpiteistä ja laitteista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan vesistön vedenkorkeuteen tai vedenjuoksuun vaikuttavan hankkeen lupapäätöksessä on lisäksi tarvittaessa annettava määräykset veden enimmäis- tai vähimmäiskorkeudesta ja veden juoksutuksen järjestämisestä.

Vesilain 3 luvun 20 §:n 1 momentin mukaan toistaiseksi voimassa olevaa lupaa koskevassa lupapäätöksessä voidaan määrätä hankkeen vesiympäristöä ja sen käyttöä koskevat lupamääräykset tarkistettaviksi määräajassa, jos tämä on tarpeen hankkeesta aiheutuvien merkittävien haittojen välttämiseksi.

Asiassa saatu selvitys

Voikosken voimalaitos sijaitsee Kymijoen Mäntyharjun reitillä Sarkaveden ja Vuohijärven välisessä putouksessa. Koski sijoittuu Mäntyharjun kunnan ja Kouvolan kaupungin rajalle siten, että länsiranta kuuluu Mäntyharjun kunnan alueeseen ja itäranta Kouvolan kaupungin alueeseen.

Kosken länsirannalla on vuonna 1916 rakennettu kolmeturpiininen voimalaitos, jonka putoukorkeus on noin 2,8 m, kokonaisteho on noin 560 kW ja vuosienenergia noin 4 400 MWh. Turpiinien rakennusvirtaama on yhteensä 24 m³/s. Voimalaitoksen yhteydessä sen itäpuolella on säännöstelypato, jolla hoidetaan ohjuksutukset. Kosken itärannalla on uittokanava ja vanha nippunosturi. Nosturirakenne on sittemmin purettu.

Hakijan tarkoituksena on 16.6.2014 päivätyn lupahakemussuunnitelman mukaan rakentaa uusi voimalaitosyksikkö vanhan nippunosturin paikalle. Uuden voimalaitosyksikön rakennusvirtaama on noin 40 m³/s, kokonaisteho noin 920 kW ja vuosienenergia noin 6 250 MWh. Lisäkoneen valmistuttua juoksutukset tullaan hoitamaan pääosin sen kautta, mutta vanha voimalaitosyksikkö jää edelleen käyttöön tulvajuoksutuksia varten, eikä sitä koskeviin lupamääräyksiin ole haettu muutosta.

Uuden voimalaitoksen yhteyteen rakennetaan luonnonmukainen kalatie, joka kulkisi uuden voimalaitoksen itäpuolella.

Voikosken vanha voimalaitos on saanut luvan Mikkelin läänin lääninhallituksen päätöksellä 22.1.1923. Päätöksen mukaan vedenjuoksu on järjestettävä siten, että heti padon yläpuolella oleva vesimittari osoittaa samaa tai pienempää lukemaa kuin Sarkavedessä oleva vesimittari. Määräykset on tarkistutettava, jos patoamisedot eivät vastaa veden luonnollista purkautumista Sarkavedellä.

Lääninhallituksen päätöstä on muutettu Itä-Suomen vesioikeuden päätöksellä 24.1.1997 nro 3/97/1 siten, että Sarkavedelle on määritelty alaraja ja yläraja ajankohtaan ja vedenkorkeuteen sidottuna murtoviivana päätöksestä tarkemmin ilmenevästi. Vedenkorkeuden laskiessa alarajan alapuolelle on säännöstelypadon aukot ja voimalaitoksen turpiinit pidettävä suljettuina ja vedenpinnan noustessa ylärajan yläpuolelle on säännöstelypadon aukot pidettävä täysin avattuina. Muutoin lääninhallituksen päätöksen määräykset ovat jääneet voimaan.

Voikoskella ei nykyisin suoriteta juoksutusten havainnointia, mutta Voikosken alapuolella noin 20 km:n päässä sijaitsevalta Siikakosken vesivoimalaitokselta on käytettävissä pitkän ajanjakson päivittäiset virtaamahavainnot. Niiden perusteella on arvioitu, että Voikosken virtaaman kuukausikohtaiset keskiarvot vuosijaksolla 1997-2018 ovat vaihdelleet välillä 22 – 49 m³/s, ollen korkeimmillaan toukokuussa ja alimmillaan syys-lokakuussa. Koko jakson keskivirtaama on ollut 34 m³/s, keskialivirtaama 11 m³/s ja keskiylivirtaama 61 m³/s. Voikosken nykyisellä vesivoimalaitoksella on keskimääräistä virtaamaa pienemmän rakennusvirtaaman takia rajalliset tekniset

mahdollisuudet lyhytaikaissäädön toteuttamiseksi. Tämän takia vuorokauden sisäiset virtaamavaihtelut ovat olleet pääosin pieniä.

Juolasvesi-Sarkaveden vedenkorkeudet ovat samalla vuosijaksolla vaihdelleet välillä noin NN +79,4 m...NN +79,55 m. Vedenkorkeus on pysynyt peräkkäisinä päivinä samana vuosittain keskimäärin 239 vuorokautta. Vedenkorkeus on laskenut tai noussut 0,01-0,02 m keskimäärin 110 päivänä vuodessa ja noussut tai laskenut vähintään 0,03 m keskimäärin 16 päivänä vuodessa. Suurin havaintojen mukainen vedenkorkeuden vuorokausilasku on ollut 0,14 m ja suurin vedenkorkeuden vuorokausinousu on ollut 0,16 m. Viikkotasolla vedenkorkeus on vaihdellut pääasiassa enintään 0,04 m ja enimmillään 0,28 m.

Vuonna 2019 laaditussa selvityksessä on tarkasteltu uuden voimalaitosyksikön käytön vaikutuksia. Selvityksen mukaan Juolasvesi-Sarkaveden vedenkorkeuden vaihtelu on tavanomaisessa käyttötilanteessa arvion mukaan vuorokausivaihteluna enintään 0,03 m ja viikossa enintään 0,14 m. Suunniteltu juoksutus ei aiheuta jatkuvaa sellaista vedenkorkeuden vaihtelua, joka aiheuttaisi merkittävää muutosta järven virkistyskäytölle verrattuna nykyiseen. Myöskään rantarakenteisiin ei kohdistu jäiden liikkumisen aiheuttamaa rasitetta.

Juolasvesi-Sarkavedeltä ei ole saatavilla rantavyöhykkeen tilaa tai lajistoa koskevaa aineistoa. Selvityksessä on esitetty, että rantavyöhykkeen potentiaalinen kasvualusta on laaja ja kokonaislaajuuteen verrattuna säännöstelyn aiheuttamat muutokset ovat todennäköisesti vähäisiä. Suunnitelluilla juoksutuksilla ei voida aiheuttaa sellaista talviaikaista vedenkorkeuden vaihtelua, joka tutkimusten mukaan aiheuttaisi merkittävää haittaa järven rantavyöhykkeelle verrattuna nykyiseen. Suunnitelman mukainen kesäaikainen säännöstely ei lisää vedenkorkeuden tasaisuutta eikä aiheuta haittaa järven rantavyöhykkeelle. Suunnitelman mukaiset pääasialliset vedenkorkeuden vaihtelut eivät Juolasvesi-Sarkavedellä aiheuta lisää eroosiota tai suurena eroosiolle altista rantavyöhykettä verrattuna nykyiseen. Juoksutusvaihteluille altis alue voimalaitoksen alapuolella on noin 200 m pitkä ja lähes kokonaisuudessaan hakijan hallinnassa.

Vesi- ja rantalinnustolle säännöstelyn aiheuttamat haitat aiheutuvat vedenkorkeuden noususta sinä ajankohtana, kun linnut ovat aloittaneet muninnan tai ovat hautomassa. Selvityksessä on arvioitu, että suunnitellut juoksutukset eivät aiheuta lintujen pesinnän aikaista vedenkorkeuden nousua, eikä hankkeella siten ole välittömiä vaikutuksia linnustoon. Selvityksessä on esitetty, että virtausolosuhteiden muutoksella padon ylä- ja alapuolella ei todennäköisesti ole juurikaan merkitystä kalojen tai muun vesieliöstön kannalta. Juolasvesi-Sarkaveden talviaikainen vedenkorkeuden lasku on enimmillään niin vähäistä, että se ei vaikuta rantavyöhykkeessä eläviin kalakantoihin. Kevätkutuisiin kaloihin ei kohdistu vaikutusta, sillä kevättulvan korkeus ja laskunopeus eivät muutu verrattuna nykyiseen säännöstelyyn.

Vuonna 2013 laaditun Voikosken lisäkoneen ja kalatien rakentamisen kalatalousvaikutusarvion mukaan virtausolosuhteet muuttuvat jossakin määrin

sekä padon ylä- että alapuolella. Padon yläpuolella muutos rajoittuu padon ja uuden ylakanavan alueelle. Padon alapuolella päävirtaama siirtyy vanhasta alakanavasta uuteen alakanavaan uoman toiselle rannalle. Suurin muutos tapahtuu noin 25 m pitkässä vanhassa alakanavassa, jossa veden virtaus vähenee merkittävästi aiemmasta jatkuvasta virrasta satunnaisiin juoksutuksiin. Virtaamat pienenevät ohijuoksutusten vähentyessä myös säännöstelypadon alla. Virtaamamuutokset rajoittuvat pääasiassa noin 50 m:n säteellä voimalaitoksen ja padon läheisyyteen, ja niiden vaikutus tätä kauempana on todennäköisesti erittäin vähäinen.

Oikeudellinen arviointi

Voimalaitosyksiköiden yhtäaikainen käyttö

Vesioikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluu, että vesioikeudellisen luvan hakija ei voi saada lupaa muulle tai laajemmalle toiminnalle, kuin mille lupaa on haettu. Tällä on se merkitys, että mikäli luvan hakija on hakemuksessaan rajannut toimintaansa, on tämä rajausta sekä viranomaisia että luvan hakijaa sitova.

Hakija on lupahakemussuunnitelmassaan esittänyt, että juoksutukset tullaan hoitamaan pääasiassa uuden voimalaitosyksikön kautta, mutta vanha yksikkö jää käyttöön tulvatilanteita varten. Asiassa ei ole ilmennyt, että yhtiö olisi myöhemmin muuttanut hakemustaan tältä osin. Hankkeelle on myönnetty lupa kyseisen hakemuksen perusteella.

Lupahakemussuunnitelmassa esitetyn perusteella hakijan on katsottava sitoutuneen siihen, että vanhaa voimalaitosta käytetään vain tulvatilanteissa eli virtaamaan ylittäessä uuden voimalaitosyksikön rakennusvirtaaman 40 m³/s. Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan tämän mukaisesti ja lisäksi mahdollistanut vanhan voimalaitosyksikön käytön eräissä poikkeustilanteissa. Voimalaitosyksiköiden käytön joustavoittaminen valituksessa vaaditulla tavalla tarkoittaisi sitä, että luvassa mahdollistettaisiin toimintatapa, jonka hakija on hakemuksessaan rajannut pois. Vaatimus on siksi hylättävä.

Vedenkorkeus ja sen muutoksia koskevat rajoitukset

Tältä osin valituksessa on vaadittu, että vedenkorkeuden alimmais- ja enimmäistasot olisivat Itä-Suomen vesioikeuden päätöksessä 24.1.1997 nro 3/97/1 annettujen ohjearvojen mukaiset kuitenkin siten, että ohjearvot osittain muutetaan sitoviksi raja-arvoiksi. Lisäksi on vaadittu, että vedenkorkeus saa vaihdella niin, että muutos on enintään ±15 cm vuorokaudessa ja ±45 cm kalenteriviikossa ja että juoksutusmäärien eroa koskeva rajoitus poistetaan.

Lupamääräyksen 7 viimeisen kappaleen mukaan Voikosken säännöstely toteutetaan Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 24.1.1997 nro 3/97/1 mukaisesti siltä osin kuin lupamääräyksessä 7 ei ole määrätty toisin. Koska lupamääräyksessä 7 ei ole määrätty vedenkorkeuden alimmais- ja enimmäistasosta tarkoittaa tämä sitä, että alimmais- ja enimmäistason osalta

Itä-Suomen vesioikeuden päätöstä on edelleen noudatettava. Asiassa ei ole ilmennyt perustetta määrätä tasot osittain sitoviksi.

Itä-Suomen vesioikeuden päätöksessä ei ole mainittu mitään juoksutuksista, joten juoksutusten osalta on lähtökohtaisesti edelleen noudatettava Mikkelin lääninhallituksen päätöstä vuodelta 1923. Tämä päätös ei sanamuotonsa mukaan mahdollista lyhytaikaissäännöstelyä.

Koska vanhan voimalaitosyksikön lupamääräyksiin ei ole haettu muutosta, johtaisi vedenkorkeuden vaihtelua koskevan vaatimuksen hyväksyminen tilanteeseen, jossa lyhytaikaissäännöstely olisi sallittu uutta voimalaitosyksikköä käytettäessä, mutta ei vanhaa voimalaitosyksikköä käytettäessä. Vesilain mukaisena ei voida pitää tilannetta, jossa lyhytaikaissäännöstelyn sallittavuus riippuu siitä, tuotetaanko vesivoimaa saman kosken itä- vai länsirannalla. Vaatimuksen hyväksyminen tarkoittaisi myös sitä, että tulvatilanteissa luvan hakijan olisi samanaikaisesti noudatettava kahta keskenään ristiriitaista lupapäätöstä. Lisäksi on huomioitava, että vesilain 7 luvussa on säädetty vesistön säännöstelystä ja siihen liittyvästä menettelystä, eikä näitä säännöksiä voida kiertää antamalla säännöstelyä koskevat määräykset vesivoimalaitoksen vesitalousluvassa.

Vedenkorkeuden muutoksella voidaan lyhytaikaisesti nostaa juoksutettua virtaamaa merkittävästi. Näin ollen luvassa on syytä säädellä sekä vedenkorkeuden vaihtelua että juoksutuksia. Lisäksi valituksessa vaadittujen juoksutuksia koskevien vaatimusten hyväksyminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että luvan hakijan oikeuksia lyhytaikaissäännöstelyyn lisättäisiin. Vaatimusta ei siten myöskään ole mahdollista hyväksyä edellä esitetyistä syistä.

Edellä esitetyn perusteella vedenkorkeutta ja juoksutusta koskevat vaatimukset on hylättävä. Lisäselvityksessä 29.6.2023 esitetty ei anna aihetta arvioida asiaa toisin ottaen huomioon edellä esitetyt perusteet vaatimusten hylkäämiselle. Lisäselvityksessä vaadittujen ELY-keskusten lausuntojen pyytäminen ei ole perusteltua ottaen huomioon edellä esitetty.

Lupamääräysten tarkistaminen

Asiassa on tältä osin ratkaistava kysymys siitä, onko aluehallintovirasto voinut lupamääräyksiä 7 ja 8 uudelleen käsitellessään lisätä lupapäätökseen uuden lupamääräyksen 7 a juoksutuksia koskevien lupamääräysten tarkistamisesta.

Sillä, että velvoite on annettu uudessa lupamääräyksessä 7 a, ei ole asiassa ratkaisevaa merkitystä, koska vastaava velvoite olisi voitu lisätä myös lupamääräykseen 7. Ratkaisevaa on, onko velvoite voitu lisätä lupaan ottaen huomioon, että asia on Woikoski Oy:n valituksesta osittain palautettu sekä palautuksen syyt.

Ottaen huomioon, että asia on palautettu kokonaan uudelleen käsiteltäväksi, että palauttamisen perusteena oli riittämätön selvitys juoksutuksista ja että nyt kysymyksessä olevan tarkistamisvelvoitteen tarkoituksena on nimenomaan

varmistaa se, että juoksutuksista ei aiheudu merkittäviä haittoja, ei nyt käsillä olevassa tilanteessa ole estettä tarkistamisvelvoitteen asettamiselle, mikäli se on tarpeen hankkeesta aiheutuvien merkittävien haittojen välttämiseksi.

Uusi lupamääräys 7 mahdollistaisi Sarkaveden lyhytaikaissäännöstelyn, mikä ei ole aikaisempien lupien perusteella ollut mahdollista ja mistä siten ei ole aikaisempaa kokemusta tai tietoa. Hakemuksiin liitetyn selvityksen mukaan suunnitellusta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu merkittäviä haittavaikutuksia, mutta nämä arviot eivät perustu Voikosken kohdalla tapahtuneeseen havainnointiin, mikä heikentää arvioiden luotettavuutta.

Edellä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, ettei ole tässä vaiheessa mahdollista riittävällä varmuudella arvioida, ovatko annetut lupamääräykset riittävät lyhytaikaissäätelyn aiheuttamien merkittävien haittojen välttämiseksi. Lupamääräystä 7 a ei siten ole syytä kumota.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Kouvolan kaupunginhallituksen ja Mäntyharjun kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta yleisessä tietoverkossa kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **12.10.2023**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Uusi-Niemi ja Patrick Sahlström sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Lasse Käsälä. Asian on esitellyt Patrick Sahlström.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös**

Woikoski Oy, oikeudenkäyntimaksu 260 euroa, sähköisesti
Prosessiosoite: VT [REDACTED], sähköisesti
Paasi & Kivi Oy
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Kouvolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Mäntyharjun kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kouvolan kaupunginhallitus

Mäntyharjun kunnanhallitus

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Patoturvallisuusviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Kalatalousviranomainen

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Kalatalousviranomainen

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat

Itä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>